

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan kokous 14.3.2018

Vieraslajiasioiden neuvottelukunnan 15. kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia vieraslajiasioita, painolastivesiyleissopimusta, esiteltiin seurantajaoston tilannekatsaus sekä vieraslajiasiantuntijaverkoston toiminnan käynnistämistä. Kokouksessa käytiin läpi myös viestintäkalendaria sekä esiteltiin vieraslajiasioiden neuvottelukunnan itsearviointin tulokset ja keskusteltiin neuvottelukunnan asettamisesta uudelle kaudelle. Osallistujia kokouksessa oli 16.

Ajankohtaisissa vieraslajiasioissa esitettiin EU:n ja kansallisen vieraslajiluetteloiden täydentämisen tilannekatsaus ja keskusteltiin Brexitin vaikutuksesta vieraslajiasioihin. Kerrottiin myös, että EU:n haitallisten vieraslajien 1. luettelon hallintasuunnitelma on Suomessa hyväksytty 13.3.2018, ja että 27.3.2018 MMM:ssä järjestetään keskustelutilaisuus vieraslajilainsäädännöstä, sen soveltamisesta sekä muista vieraslajikysymyksistä. Kerrottiin, että EU:n Working Group on Invasive Alien Species (WGIAS) -työryhmän Suomen edustajiksi on valittu Maiju Lehtiniemi (SYKE) ja Katja Holmala (Luke). Lisäksi esiteltiin uusia vieraslajihankkeita: EU-HAVI 2, jossa tehdään hallintasuunnitelmat EU:n vieraslajiluettelon ensimmäisen täydennyslistan lajeille, SYKE:n hanke Itämeren vieraslajeista (Central Baltic -hanke), jossa mukana ovat kaikki Itämeren maat, sekä DIAS-hanke (Collaborative Data and Information Exchange Network for Managing Invasive Alien Species), jossa mukana ovat SYKE (koordinaattori), Luke ja Karjalan tutkimuskeskus (KarRC RAS). DIAS -hanke kuuluu Karelia CBC -yhteistyöohjelmaan ja siinä luodaan pysyvä verkosto datan ja tiedonvaihtoa varten vieraslajeista Suomen ja Venäjän välille. Lisäksi esiteltiin WWF:n ja Allergialiiton Terve askel luontoon -yhteishanke, jossa koulutetaan vapaaehtoisia vieraslajien torjuntaan ja talkoiden vetämiseen.

Ville-Veikko Intovuori Trafista esitteli painolastivesiyleissopimuksen vaatimuksia vieraslajien leviämisen estämiseksi. Yleissopimus tuli voimaan 8.9.2017, ja 13.3.2018 mennessä jo 69 valtiota (75 %) on ratifioinut sopimuksen. Siirtymäajan jälkeen painolastivesi pitää puhdistaa organismeista ja taudinaiheuttajista. Laitteistojen on oltava kaikissa aluksissa viimeistään 2024. Tällä hetkellä toimijoilla on oltava painolastivesisuunnitelma, -päiväkirja ja -todistuskirja.

Erja Huusela-Veistola esitteli Vieraslajiasiantuntijaverkoston taustaa, tehtäviä ja kokoonpanoa. Vieraslajiasiantuntijaverkoston tavoitteena on EU:n raportoinnin edistäminen, tietojen ja havaintojen oikeellisuuden ja kattavuuden varmistaminen, toimintatapojen yhtenäistäminen ja tiedonvaihto. Nykyisen neuvottelukunnan seurantajaoston työt siirtyvät asiantuntijaverkostolle, ja tästä johtuen pohdittiin

seurantajaoston lakkauttamista. Esittelyssä tuotiin esille myös ne sovitut vastuutahot Suomessa (Luke ja LUOMUS), joille jatkossa tulee EU:n varoitusilmoitukset (EASIN Notification System) vieraslajeista.

Lauri Urho esitteli toimintamallia Suomelle uusien EU-lajien osalta. EU-luettelon vieraslajeja koskevista kokonaan uusista havainnoista pitää ilmoittaa EU-komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Tiedon pitää kulkea myös ELY:lle, koska päätökset nopeista torjuntatoimista ovat ELY:n vastuulla. Vieraslajiportaaliin havainto viedään vasta sitten, kun se on varmistettu. **Mikko Toivola esitteli vaihtoehtoisen/täydentävän toimintaehdotuksen riistalajien osalta.**

Käytiin läpi viestintäkalenteria ja todettiin, että päivitykset vieraslajiviestintätoimista tulee lähettää pääsihteerille.

Puheenjohtaja kävi läpi vieraslajineuvottelukunnan itsearvioinnin tulokset. Yleisesti ottaen arviot olivat varsin positiivisia ja neuvottelukuntaa pidettiin hyödyllisenä. Arvioinnin mukaan neuvottelukunnan koettiin vaikuttaneen vieraslajiasioiden kehittämiseen, ja sitä pidettiin hyvänä keskustelufoorumina, joka tuonut eri toimijat saman pöydän ääreen. Toisaalta todettiin, että neuvottelukunta olisi voinut ottaa voimakkaammin kantaa moniin asioihin.

Todettiin, että neuvottelukunnan toimintaa kannattaa jatkaa. Vanha neuvottelukunta toimii toukokuun loppuun asti. Valtioneuvosto asettaa uuden neuvottelukunnan.